

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računski, stroškovne enote kolone (72 mm.) -- Oglasi trgovcev in obrtnikov *em* po 40 cent. Oprostite zbiranje, poslanice in vabila po L 1., oglasi denarnih zavodov *em* po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uradnega v uravi 11-57.

Ruska pogajanja z Italijo

„EDINOST“

Na razpotju med vojno in mirom

«Od vojne ne pričakujemo ničesar, ne danes in ne jutri, od vojne, čije grozote poznamo zelo dobro. Mi imamo le eno voljo, namreč da utrdimo mir in da doprinesemo k temu, da najde človeštvo zopet pot k mirnemu delu in udobnemu življenju.»

Tako je zaključil Poincaré svoj zadnji običajni nedeljski govor. Od besed do dejanj je precejšen skok, to vsakdo dobro ve. Zato ne moremo tudi teh Poincaré-jevih besed vzeti s prevelikim upanjem. Toda že samo dejstvo, da prihajajo tako miroljubne besede iz ust moža, ki je dosegel popolno zmago v poruški vojni, mora vplivati na evropsko javnost pomirjevalno.

Vse kaže, da je Evropa na razpotju med vojno in mirom. Bliza se čas, ko se bo zaključila vojna doba in nastopi resnični mir. Zakaj od 1. 1918. pa do danes se ne more govoriti o kakšni mirovni dobi. Dokler tli v premaganih neugasno sovražstvo in želja po maščevanju in dokler so zmagovalci prisiljeni ravnati se po duševnosti svojih premagancev, ni misliti na plodonosen mir. Nujno je potrebna razorožitev duhov.

Evropa se nahaja ves čas od zloma osrednjih vlasti pa do danes v stalni razdraženosti in razna dejanja in razni dogodki so motili oni mir, ki bi bil moral nastopiti po podpisu versailleske pogodbe. Videli smo, kako se je Prusija zvijala v smrtnih bolečinah pod udarci revolucije in protirevolucije, kako je Grčija doživela svojo tragedijo, kako so notranji nemiri pretresali vse tri južne polotoke Evrope in sredi tega nemira je izbruhnila poruška vojna. To so bile pač žalostne perspektive za obnovo Evrope in za bodočnost in blagostanje evropskih narodov.

In v teh časih, ko se je zdelo, da bo ideja marksizma našla v dogodkih svojo sankcijo, niso bili samo gospodarski momenti povzročitelji tega nervoznega stanja povojne Evrope. Kdo bi si mogel razlagati rusko revolucijo zgolj z gospodarskega stališča, ali pa grško ekspedicijo in turško zmago, ali pa boj francoskega naroda proti nemški trmi?

Na eni strani smo opazili velikanski boj med idejo ruskega boljševizma in med starodavno urejenostjo zapadnih dežel. In kakor je moral boljševizem premagati doma velikanske težave, da je izdržal navale, tako smo videli, da so se tudi zapadne buržoazne države bile na dveh frontah, na takozvani zunanji, t. j. proti boljševizmu, a istočasno so morale prestatati razne krize gmojne in duševne kot posledico vojne.

Boj proti boljševizmu je v glavnem dokončan. Končal se je s tem, da se je ruski preobrat lokaliziral in da danes ne predstavlja nobene nevarnosti za buržoazno urejene države. Na ta način postaja Rusija polagoma faktor, ki se mora v najkrajšem času uvrstiti v politično in gospodarsko skupnost evropskih držav. Prožnost boljševističnih državnikov, ki so jo pokazali v praktičnem izvajanju fiksnih komunističnih dogem, pospešuje konsolidacijo razmer in mora v kratkem dovesti do normalnih odnošajev med Moskvjo in ostalim svetom.

Svetovna vojna je zrušila mnogo moralnih vrednot, izpremenila je duševnost množice, zmanjšala ceno poštenju, značaju, vesti, skratka izvršila v širokih plasteh ljudstva neko vznemirjenost in stremljenje k nekemu neznanemu cilju brez nprave podlage. Ta nemir so demagoji izrabljali in na ta način pomagali ustvariti oni neznan položaj, ki je dovedel do diktature. Tako se da diktatura razložiti, nikakor ne opravičiti. Silen sunek na desno je delna posledica prejšnjemu stremljenju na levo.

Bil je čas, ko se je zdelo, da bo desna struja prevladala v Evropi, danes pa se položaj že razbistruje, zapadna demokracija, ki se je s tako verno borila proti vzhajajoči grozeči levi diktaturi, se je še o pravem času zavedla nevarnosti, ki preti svobodi in razvoju narodov Evrope tudi od desne nevarnosti.

V italijanskem fašizmu je desničarsko stremljenje doseglo svoj vrhunec. Dogodki na Bolgarskem in v Španiji in pa razni desničarski poskusi v Nemčiji so deloma posledica prejšnjih diktatur, ali pa neznanost gospodarskih razmer. V tem boju med desnico in demokracijo je le zapad odločilne važnosti. Pariz in London sta neomajna stebra demokracije in še tako temeljita zmagata desničarske ideje v kakih drugih deželi Evrope ne more stalno vplivati na družabne oblike Evrope.

Izid zadnjih volitev na Angleškem nam dokazuje, da gre orientacija zapada zopet nekoliko na levo. Nekaj takšnega nam utegnejo pokazati tudi prihodnje volitve na Francoskem. V tej orientaciji proti levi se kaže balanciranje splošne politične tehnice, ki se noče ustaviti na ekstremnih nihalnih koncih, ampak nemirno valuje, da se končno ustavi v sredini, na ravnotežju. In ko se bo ta «tehnika» ustavila, tedaj se prične šele nova mirovna doba Evrope.

Se pred letom dni so bili izgledi za evropski mir kaj klavni. Danes je položaj če ne širši, pa vsaj takšen, ki kaže na boljše. Počasi lezemo navzgor in to pomeni mnogo.

Znaki počasnega ozdravljenja se kažejo povsod. Predvsem je treba omeniti Rusijo, ki je danes na potu definitivnega okrevanja. Dejstvo, da se evropske države že pripravljajo na to, da priznajo sovjetsko vlado, je razveseljivo. Ko se enkrat odpravi tisto sovražno ali neprijateljsko razmerje med Moskvjo in zapadnimi vladami, je za evropski mir mnogo storjeno. Kako si je mogoče predstavljati mir in obnovo Evrope brez sodelovanja Rusijel

Drugo vprašanje je nemško-francoski spor, ki je našel v zasedbi Porurja svoj akutni izraz. Nemčija je bila tu ob Renu drugi poražena, toda vse kaže, da je bil ta poraz neobhodno potreben, sicer bi ne prišlo do izčiščenja razmerja med Francozi in Nemci. Poincaré sam napoveduje novo dobo in če je ta oljka vejica, ki jo Poincaré moli Nemcem, še tako majhna, vendar zamorejo Nemci uporabiti ugodno priliko, da se odkrito in brez mržnje pobotajo s Francozi.

Francozi so hoteli pokazati svetu in so tudi pokazali, da so dovolj močni, da prisilijo Nemce k spoštovanju versailleske pogodbe. Versailliska pogodba naj bo recimo krivična, kruta, toda pogodba je in Nemci so jo podpisali.

Ko bodo Nemci uvideli, da se zgrda ne da nič doseči in da je tudi upanje na Angleže varljivo in škodljivo, tedaj stopi tudi angleško-francoski spor v novo fazo.

Ves čas poruškega boja smo mogli opazovati, da so Angleži hoteli iz njega kovati političen kapital zase. Poruška vojna ni toliko škodila angleški industriji in angleškemu gospodarstvu, da bi moglo to dejstvo vplivati na razmerje med Anglijo in Francijo. Navidezni desintereselement Angležev je bil že tako prirojen, da so Nemci dobivali potuho in dovedli krizo do vrhunca. Konec koncev je bila predaja na milost in nemilost zmagovitemu Poincaréju. S koncem poruške vojne ne bode izginili vzroki francosko-angleškega spora. Vendar pa utegne miroljubna politika sovranih sosedov ob Renu vplivati na smernice sedanje angleške politike, ki je v svojih glavnih potezih anti-francoska. Splošnemu mirovnemu toku se tudi Angleži ne bodo ustavljali, ker nihče kot oni nima toliko interesa, da se mir ohrani in da se obnova Evrope nemoteno nadaljuje.

Ko se enkrat razčistijo pečra vprašanja glede razmerja Rusije in Nemčije napram ostalemu svetu Evrope, tedaj se prične šele obnova.

Drugod se je položaj kolikortoliko ustalil. V vseh deželah, ki so nastale na razvalinah starodavne podonavske monarhije, je zavlada red. Se celo Ogrska je začela preorientacijo svoje zunanje politike. Posojilo, ki ga sedaj prejme, bo morda začel nove dobe tudi za ogrsko politiko. Poljska, ki prestaja hudo finančno krizo, je dobila v osebi ministrskega predsednika in finančnega ministra Grabskega sposobnega strokovnjaka, ki se nadeja v doglednem času urediti finance države. S priznanjem Rusije je napravila Poljska velik korak h konsolidaciji, ki jo je ta država pač najbolj potrebna. Čehoslovaška, Rumunska in Jugoslavija žive v urejenih razmerah, opaža se neka zdrava stabilnost in mirni razvoj kljub notranjim bojem med strankami. Mali sporazum pa je že sam na sebi garancija miru, ker čuva nad mirovnimi pogodbami, ki so izhodišče sedanjega reda na Balkanu in v Srednji Evropi.

Nikakor pa ne smemo misliti, da je položaj rožnat. Še so dejstva, ki vzbujajo skrb in bojazen nad bodočnostjo. Nezdrave gospodarske razmere v Nemčiji, njeno stradalajoče prebivalstvo, to je stalna nevarnost za evropski mir. Evropa se mora počutiti zelo neudobno ob misli, da živi v njenem osrčju šestdesetmilijonski narod, ki se bori za kosček vsakdanjega kruha brez upa na boljše čase. Pomožne akcije za Nemčijo, ki so vzklije vsepovsod, dokazujejo, da se merodajni činitelji zavedajo važnosti prehrane nemškega ljudstva. Vsej nesreči se je pridružila še velikanska brezposelnost, ki grozi pretresti ves družabni organizem tega nekdanjega tako kompaktnega in discipliniranega naroda. Poincaréjeve miroljubne besede se slišijo kot oznanjevalke nove dobe mirovnega dela na evropskem kontinentu. Ako se bodo dosednji nasprotniki v polni meri zavedali važnosti tega trenutka, tedaj je upati, da bo letošnje leto mejnik med dobrim in zlom, da se končno postavi pika za letom 1923., ki naj zaključi dobo nesreč in znot, katere so se pričele z letom 1914.

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

ogrsko kruno	0.1150	0.19
avstrijske kruno	0.0329	0.0328
čehoslovaške kr	67.35	67.60
dinarji	25.90	26.15
leji	11.75	12.25
marke	—	—
dolarji	23.05	23.15
francoski franki	117.—	117.40
švicarski franki	402.—	405.—
angleški funti papirni	103.35	103.40

Tečaj:

Cosulich	375
Dalmatija	240
Gerolmitz	1235
Libera Triestina	394
Lloyd	1436
Lussino	645
Martinolich	152
Oceania	110
Premuda	52
Triepovich	812
Ampela	42
Cement Dalmatia	388
Cement Spalato	227

Nočete prihraniti?

Paletois (Ranglan) od 1. 99. — naprej

Poške obleke 99. —

Obleke za mladence 65. —

Mlače iz debelega blaga 32. —

40 - Alla Città di Trieste - 40

40 - Via Corducci - 40

1924

Srečno in veselo novo leto

1924

voščijo vsem svojim cenjenim odjemalcem, gostom, klijentom, sorodnikom, prijateljem in znancem v Trstu in na deželi naslednji denarni zavodi, trvdke, založbe, institucije, knjigarne, krojačnice, gostilne, restavracije, posestniki itd.

Uredništvo in upravništvo

list „Edinosti“

Tiskarna Edinost

F. Buda

zlatarna — urarna

TRST

Corso Garibaldi 35

Bak Anton

trgovina jestvin in kolonijalnega blaga s prodajo ogija drv in petroleja

Sv. Ivan 753, pri TRSTU

Jakob Ercigoy

trgovina jestvin in delikates, tobakarna

TRST

Viale III. Armata 8 (ex Via Massimiliano)

Tvrda

A. Jaklič

SV. IVAN pri TRSTU

Suban Franc

Gostilna

SV. IVAN pri TRSTU

Anton Dujmovič

trgovina jestvin

TRST

Via Giuliani 30

M. Aite

trgovina modnega in manufakturnega blaga

TRST

Via Mazzini 37

„Al Riformimento della Casa“

Velika prodajalna Julijske Krajine

TRST

Via M. R. Inbriani 5. Lastnik: Emilio Canetto

Francesco Masè

prodajalna slanina

TRST

Via dell'Isola 51 Chiarbola sup.

Ivan Prinz

voditelj buffeta

TRST

Via Torre bianca 32

Vodopivec Peter

Hotel

PODGRAD

ISTRA

Družina

Vekoslav Kodrič

TRST

Sv. M. Magd. sp. 59

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

TRST

Vogel Via Valdirivo 27 — Via XXX Ottobre

Odlikovana tovarna testenin

ATTILIO VOLTOLINA

TRST

Industria Tecno-Chimica „Pinaria“

F. ERTASSI & Co.

Tovarna mazila za čevlje in čisti

TRST

Via Ferriera 43

Manufakturna trvdka

M. Kirschner & Gianfalo

TRST

Campo S. Giacomo 7 — podružnica Via Sette Fontane 4

G. Tauer

zaloga nafte, drv in angleškega premoga

TRST

Via del Toro 14

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

ŽAGAR & PLEŠNIGAR

destilacija brinjevca, tropineve, zaloga vin in likerjev

Skladišče testenin „Pekatele“

TRST

Via S. Francesco 18, vogal Palestina

FENDERL & Co.

TOVARNA MILA

1924



Srečno in veselo novo leto

voščijo vsem svojim cenjenim odjemalcem, gostom, klijentom, sorodnikom, prijateljem in znancem v Trstu in na deželi naslednji denarni zavodi, tvrdke, založbe, institucije, knjigarne, krojačnice, gostilne, restavracije, posestniki itd. itd.

1924



Tvrdka
S. Öhler & Co. Succ.

TRST

Tvrdka
Gregor Zidar & Co.

TRST

Mihael Bratuš

zaloga sip

TRST

Via dell' Istria 16, podruž. Via Arcata 14

Ravbar & Kandare

trgovina jestvin

TRST

Sv. Mar. Magd. zgornja 8 (Bivio)

K. Susig

prodajalna manufakturnega blaga

TRST

Via Rolano 2

Viktorija in Paride Calvetti

lastnika BUBNIČ in ŽIVIC najemnika gostilne „Pri Starem Lenčku“

TRST

Sever & Komp.

TRST

Ivan Bidovec

trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

TRST

Via Genova 13

Tvrdka Anton Vouk

TRST

Just Daneu

trgovina jestvin

TRST

Via Rolano 2

Ivan Vrabec

TRST

Via Commerciale 330

„Prave Franckove kave“

TRST

Via Solitario 4, Tel. 11-47

Delavsko kons. društvo

in Valentin Brezovec

Sv. Jakob pri Trstu

Andrej Urdih

trgovca

TRST

Via Cesare Battisti 9

Fran Trampuž

trgovina jestvin

TRST

Sv. Ivan, Via S. Cilino 751

Ivan Mahorčič

trgovina jestvin

TRST

Campo S. Giacomo 18, podr. Via dell' Istria 2

Peter Bratuž

pekarna

TRST

Štrancar Fr.

zaloga domačih vin

TRST

Via Cunicoli 8 in Via Giuliani 32

Žgur Leopold

trgovina jestvin

TRST

Via Roma 15

Dragotin Šaško

in Franjo Ivančič, brivnica

TRST

Piazza Oberdan 4

Wieninger Karl

Restoracija „Alta Borsa vecchia“

TRST

Beniamino Zerial

trgovina jestvin

TRST

Campo Belvedere 3, Tel. 34-53

Fr. Milič

pekarna in slaščičarna

TRST

Sv. Ivan spodnji 556 Rotonda del Boschetto

Vekoslav Zega

trgovina jestvin na drobno in debelo

TRST

Via Cesare Battisti 17

Trgovina

Karel Sišković

Hrpelje - Kozina - Črnikal

Josip Prelog

trgovina jestvin

TRST

Via dell' Istria 75

Odlikovana pekarna in slaščičarna

Lovrenc Rebula

TRST

Via Udine 57, Tel. 41-38

Skladišče pohištva

Alessandro Levi Minzi

TRST

Via Rettori 1, Via Malcanton 7-15

Leopold Štrekelj

trgovina jestvin

TRST

Piazza Garibaldi 6

Tvrdka

Ettore Gazulli

TRST

Via Giorgio Vasari 6, Tel. 34-18

Fran Rucker

Mlekarna

TRST

Via S. Lazzaro 20

Trgovina manufakturnega blaga

„Pri Slavcu“

TRST

Via della Guardia 26, Sv. Jakob

Gostilna

Narodni Dom

Sv. Ivan pri Trstu

Tvrdka

Jakob Vatovec nasl.

TRST

Trgovina

I. Mahnič

Bazovica

Magajna Anton

trgovina jestvin

TRST

Via Sette Fontane 39

Ivančič Jakob in Tončka

gostilna

TRST

Via dell' Industria 10

Fran Pirec

pekarna in slaščičarna

TRST

Via Commerciale 7

Jakob Perhauc

zaloga vina, žganja in likerjev

TRST

Josip Prelog Antonov

trgovina jestvin

TRST

Via della Guardia 44

Tvrdka Giuseppe Struchel

trgovina modnega in manufakturnega blaga

TRST

Via Mazzini

Dolčič Josip

zaloga fižola, krompirja in kislega zelja

TRST

Via del Sorgente 9

Fran Narobe

trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

TRST

Via Commerciale 18, Podružnica Valmauro 19

Jurij Černe

trgovina jestvin

TRST

Karl Hreščak

žganjarna

TRST

Via Udine 27

Josip Černigoj

pekarna in slaščičarna

TRST

Via S. Marco 15

Peter Rehar in sinovi

zaloga usnja

TRST

Via Molino a vento 7

Giuseppe Spechar

zaloga blaga za moške obleke

TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

Ivan Prelog

trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

TRST

Via Molino a vento 1

Anton Pahor

pekarna in slaščičarna

TRST

Via G. Caprin 9, Podružnica Via Sette Fontane 1

Anton Sosič

„Bar Istria“

TRST

Campo S. Giacomo 17

Radoslav Petrič

TRST

podružnica Malirat (Dalmacija)

Giacomo Levi

prodajalna vsakršnega blaga galanterij in tkanin vsa na debelo

TRST

Via S. Nicolo 19

Ivan Krže

trgovina kuhinjskih potrebščin

TRST

Piazza S. Giovanni 1

Anton Renko

trgovina jestvin

TRST

Campo S. Giacomo 16

Fran Renko

trgovina jestvin

TRST

Via dell' Istria 66

Zafred

gostilna pri Starem Lenčku

TRST

Campo Belvedere 1

Anton Ravbar

trgovina jestvin in mešanega blaga

Komen

Antonija Mermolja Reiger

Damska krojačnica

TRST

Via Commerciale 5

Josip Furlan

Gostilna „Furlan ex Franz“

TRST

Via Geppa 18

Nazarij Verh

trgovina jestvin

TRST

Via Concordia 4 Podružnica Via Malcanton

Mario Ferlin

mlirodilnica

TRST

Sv. Mar. Magd. zgornja 2 (Bivio) Telef. 774

G. Dollinar

Uvoz in izvoz papirja

TRST

Via Ugo Polonio 5

Albert Povh

urar

TRST

Via Mazzini 46

Ceket Rozalija

„Gostilna pri Rokli“

TRST

Via Solitario 21

Ivan Tomažič

trgovina jestvin

TRST

Via Molino a vento 5

Mavrič Just

trgovina jestvin

TRST

Via dell' Istria 14

Federico Fuchs

trgovina jestvin

ROJAN pri TRSTU

Via Moreri 77

Gombač Adolf

trgovina jestvin

TRST

Sv. Mar. Magd. Campanelle 587, podružnica Sv. Mar. Magd. zgor., Sv. Ana 98

Sankovič Viktor

zaloga zelja, krompirja i. t. d.

TRST

Via G. Vidali 10 (prej Via della Scorzera)